

Una mostra del més brillant periodisme català

Lluís Bonada

L'estiueig

MARC SOLER (EDITOR)

Quaderns Crema.
Barcelona, 2011.
278 pàgines / 18 euros

Marc Soler ha detectat que el setmanari *Mirador* va ser especialment sensible a un fenomen que esclata amb força a final dels anys 20, que llavors s'estabilitza i es popularitza, i s'estén per diversos indrets del país, tant de costa com de muntanya. Es tracta de l'estiueig, primer format bàsicament per colònies de forasters, i localitzat en centres d'atracció turística que ja han adquirit la categoria de típics. I ha vist també que els reportatges publicats, des dels ini-

cials de Josep Maria Planes als escrits pels altres col·laboradors del setmanari (Manuel Amat, Andreu A. Artís, Jaume Passarell, Josep Palau, Joan Soler i Carles Sentís) i oberts ja a les més diverses formes de vacances i de lleure, tradicionals o noves –viatges, fontades, festes majors o anades a les platges–, constitueixen una de les mostres més

EL TEMPS

Josep Maria Planes

brillants del periodisme català. I recordem que *Mirador* és, diu Soler, potser el resultat més esplèndid i afinat, des del punt de vista del periodisme cultural –jo diria del periodisme *tout court*– que va donar Catalunya durant el segle XX.

Mirador, considera el curador del volum, simbolitzaria el final de trajecte d'un període que comença amb l'embranchida de la Renaixença, continua amb la saba fermentadora del Modernisme i la Mancomunitat i culmina amb l'esperit cívic del Noucentisme.

Els reportatges de Josep Maria Planes confirmen això que diu Soler –que la revista culmina un trajecte iniciat a la Renaixença–, perquè són peces que hem de considerar deutes del camí obert durant aquell període per un periodista que –igual que Planes– aplica una visió sorneguera i bonhomiosa sobre la societat catalana, incloses les formes de lleure, i que a més ho fa amb un ús de la llengua que servirà de model per a futurs periodistes, com ara Josep Pla. Parlem de Robert Robert, ben posat a disposició nostra pel filòleg Enric Cassany l'any 2004, en una edició publicada per Empúries, *Barcelona avui en dia*.

El condicionants que han conformat el poble català

El catalanisme evolutiu

EUDALD CARBONELL /
CINTA S. BELLMUNT
Ara Llibres. Badalona, 2011.
142 pàgines / 17,90 euros

Per primer cop l'arqueòleg més prestigiós del país reflexiona sobre els condicionants sociològics, culturals i polítics que històricament han conformat el poble català, i aporta la seva visió sobre el futur del nostre país. "Hem de confrontar-nos –diu– amb la història. En els nostres dies, el catalanisme no necessita romanticisme ni misticisme, sinó intel·ligència, recerca científica, treball i una mica de mala llet." El llibre més radical i compromès de l'arqueòleg.

Una parella en crisi, en una illa deserta, inhòspita i gelada

Desolacions

DAVID VANN
Traducció de Francesc Rovira.
Editorial Empúries. Barcelona, 2011.
262 pàgines / 21,90 euros

En Gary, un home que fa trenta anys que emprèn tota mena de projectes fracassats, i la Irene, turmentada per una tragèdia d'infància, intenten refer la seva vida en comú. Després de jubilar-se, seguint un vell somni de joventut d'en Gary, decideixen d'instal·lar-se en una illa pràcticament deserta, on pretenen construir-se una cabana de fusta. Amb l'arribada de l'hivern, el terrible aïllament a què es troben sotmesos amenaçarà seriosament la seva relació.

Un arrest per consum de cocaïna literàriament productiu

Una novel·la francesa

FRÉDÉRIC BEIGBEDER
Traducció de Maria Llopis i Freixas.
Amsterdam Llibres. Badalona, 2011.
174 pàgines / 18,50 euros

L'arrest de l'escriptor Frédéric Beigbeder, l'any 2008, per consum de cocaïna a la via pública va ser el detonant d'aquesta novel·la autobiogràfica. Sense amagar-se sota la màscara de cap personatge, l'autor ens narra els records d'infància que van aflorar mentre es trobava detingut en una cel·la de dos metres quadrats. Sense cap llibre per a entretenir-se ni cap somnífer que li escurci les hores, Frédéric comença a escriure mentalment.